

Kotnikova ulica 5, 1000 Ljubljana

T: 01 400 36 00, 01 400 33 11

F: 01 433 10 31

E: gp.mqrt@gov.si

www.mqrt.gov.si

**PREDLOG
(EVA 2015-2130-0039)**

Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence – skrajšani postopek

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Zakon o preprečevanju omejevanja konkurence (v nadaljnjem besedilu: ZPOmK-1) je bil sprejet v Državnem zboru Republike Slovenije 1. aprila 2008, objavljen pa v Uradnem listu RS št. 36/2008 dne 11. aprila 2008. Veljati je začel 26. aprila 2008. ZPOmK-1 je bil spremenjen in dopolnjen z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence (ZPOmK-1A), objavljenem v Uradnem listu RS št. 40/2009 dne 29. maja 2009, z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence (ZPOmK-1B), objavljenem v Uradnem listu RS št. 26/2011 dne 8. aprila 2011, z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence (ZPOmK-1C), objavljenim v Uradnem listu RS št. 87/11 dne 2. novembra 2011, z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence (ZPOmK-1D), objavljenim v Uradnem listu RS št. 57/12 dne 27. julija 2012 in z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence (ZPOmK-1E), objavljenem v Uradnem listu RS, št. 33/14 dne 9. maja 2014.

ZPOmK-1 je osrednji predpis o omejevanju konkurence na trgu v Republiki Sloveniji (v nadaljevanju: RS) in predstavlja neposredno izvajanje ustavne določbe o prepovedi omejevanja konkurence. Tretji odstavek 74. člena Ustave RS namreč prepoveduje dejanja nelojalne konkurence in dejanja, ki v nasprotju z zakonom omejujejo konkurenco. ZPOmK-1 ureja tako podjetniško omejevanje konkurence kot tudi oblastno omejevanje konkurence, hkrati pa opredeljuje še ukrepe za preprečitev omejevalnih ravnanj (t.j. omejevalnih sporazumov in zlorab prevladujočega položaja) in koncentracij, ki bistveno omejujejo učinkovito konkurenco na ozemlju RS.

Ker pa gre tako pri nelojalni konkurenci kot pri ravnanjih, ki jih ureja ZPOmK-1 za ravnanja podjetij, ki vplivajo na delovanje trga in konkurenco, je smiselno, da se tudi določbe nelojalne konkurence vključijo v ZPOmK-1. Nelojalna konkurenca je sedaj urejena v Zakonu o varstvu konkurence (Uradni list RS, št. 18/93, 56/99 - ZPOmK in 110/02 - ZVPot-A; v nadaljnjem besedilu: ZVK), ki je bil sprejet leta 1993. Z Zakonom o varstvu potrošnikov (Uradni list RS, št. 98/04 - uradno prečiščeno besedilo, 114/06 - ZUE, 126/07, 86/09, 78/11 in 38/14) in Zakonom o preprečevanju omejevanja

konkurence (Uradni list RS, št. 56/99, 37/04, 99/04 - UPB1, 40/07, 64/07 - UPB2 in 36/08 - ZPOMK-1) je bila večina določb ZVK razveljavljena. V ZVK je ostala le ureditev neloyalne konkurence v 13. členu ter ureditev dumpinškega in subvencioniranega uvoza v 15. in 16. členu. Za nadzor nad dejanji neloyalne konkurence je pristojen Tržni inšpektorat RS (v nadaljnjem besedilu: TIRS). Poleg tega mora TIRS v skladu z 28. členom ZVK na lastno pobudo ali na predlog tožeče stranke začasno prepovedati dejanja, za katera je vložena tožba zaradi neloyalne konkurence ali ovadba zaradi tega dejanja.

Takšna ureditev pa je postala zaradi sprememb v pristojnosti nadzornih organov in sodišč, neustrezna. V letu 1993, ko je začel veljati ZVK, je bilo dejanje neloyalne konkurence opredeljeno kot gospodarski prestopok in na tej podlagi je tržni inšpektor vložil pri sodišču ovadbo za gospodarski prestopok, hkrati pa je začasno, do odločitve sodišča, prepovedal dejanje neloyalne konkurence. V letu 2000 je bil sprejet Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 31/2000), ki je razveljavil do tedaj veljavni Zakon o gospodarskih prestopkih (Uradni list SFRJ, št. 10/86 - uradno prečiščeno besedilo, 74/87, 57/89, 83/89, 3/90, Uradni list RS, št. 55/92 - ZVDK, 66/93 - ZVDK-A, 13/95 in (31/00) - ZP-L) tako, da se dejanje neloyalne konkurence od tedaj obravnava kot prekršek. S smiselno uporabo določil Zakona o prekrških se je praksa tržnih inšpektorjev spremenila. Tržni inšpektorji so namesto ovadb za gospodarske prestopke vlagali predloge za uvedbo postopka o prekršku pri sodniku za prekrške, upravno ukrepanje (izdaja začasne prepovedi) pa se ni spremenilo. V letu 2005 je pristojnost odločanja o prekrških na prvi stopnji prešla na prekrškovne organe in eden izmed njih je tudi TIRS. Ker sta se torej združili obe funkciji odločanja v enem organu, je začasna prepoved dejanj neloyalne konkurence (do odločitve pristojnega organa) postala nesmiselna.

V zadnjem času je TIRS prejel več prijav oziroma predlogov tožnikov za izdajo odločbe o začasni prepovedi dejanj neloyalne konkurence, v kateri se prijavitelji sklicujejo na novejšo sodno prakso, ki je zavzela stališče, da je zakonsko besedilo določbe druge alineje drugega odstavka 28. člena ZVK takšno, da ga ni mogoče razlagati drugače, kot da mora organ tržne inšpekcije izdati ukrep začasne prepovedi dejanja, če je za to dejanje vložena tožba zaradi neloyalne konkurence ali ovadba zaradi tega dejanja. Kar pomeni, da TIRS pri začasni prepovedi ni pristojen ugotavljati zakonskih znakov neloyalne konkurence, temveč je vložena tožba zadostna podlaga za izrek začasne prepovedi. V praksi to pomeni, da lahko TIRS kot prekrškovni organ ugotovi, da niso izpolnjeni zakonski elementi neloyalne konkurence, vendar mora kljub temu vseeno začasno prepovedati ravnanje podjetja do zaključka civilnega sodnega postopka, kar lahko traja več let. Na podlagi začasne prepovedi, ki jo izda TIRS, se podjetju onemogoči poslovanje na trgu, brez presoje, ali so izpolnjeni zakonski elementi neloyalne konkurence. Prepoved dejanj neloyalne konkurence za podjetje v veliko primerih pomeni prenehanje opravljanja dejavnosti, dokler ni odločeno o tožbi v pravnem postopku. Če se v pravnem postopku izkaže, da ni šlo za dejanje neloyalne konkurence, pomeni, da je s prepovedjo, ki jo je (nekritično, brez presoje zakonskih elementov neloyalne konkurence) izdal TIRS, podjetju nastala velika gospodarska škoda. Ker so sodni postopki dolgotrajni, lahko nekritično izdana začasna prepoved pripelje celo do likvidacije ali stečaja podjetja, kateremu se očita dejanje neloyalne konkurence.

Izdana začasna prepoved pa ostane veljavna tudi če bi podjetje po izdani začasni prepovedi spremenilo svoje nastopanje na trgu na način, ki ne bi več pomenil neloyalne konkurence, saj tržni inšpektor ne more »odpraviti« začasne prepovedi (ki učinkuje do pravnomočne sodne odločbe), če predlagatelj začasne prepovedi ne bi umaknil tudi tožbe.

Poleg tega pa je izdajanje upravnih odločb brez presoje konkretnega dejanskega stanja ter brez ugotavljanja zakonskih elementov neloyalne konkurence v nasprotju z načeli upravnega postopka. V skladu s temeljnimi načeli Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 - uradno prečiščeno besedilo, 105/06 - ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13) in Zakona o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 43/07 - uradno prečiščeno besedilo in 40/14) mora tržni

inšpektor v vseh postopkih upoštevati načelo materialne resnice, načelo zaslišanja stranke, načelo proste presoje dokazov ter tudi načelo samostojnosti pri odločanju, kar pomeni, da mora inšpektor zbrati vsa dejstva in dokaze, ki izkazujejo dejansko stanje in na podlagi tako ugotovljenega dejanskega stanja sprejeti odločitev kot je določena z zakonom.

Izdaja začasne prepovedi brez presojanja elementov nelojalne konkurence, pa je tudi v nasprotju s Smernicami OECD. Le te določajo, da bi moralo izvrševanje zakonodaje in inšpekcijski pregledi temeljiti na dokazih in meritvah: odločanje o tem, kaj naj se pregleduje in kako, bi moralo temeljiti na podatkih in dokazih. Poleg tega te smernice predlagajo, da se spodbujanje skladnosti in izvrševanje pravil, če je to le mogoče prepusti tržnim silam, zasebnemu sektorju in aktivnostim civilne družbe: inšpekcijski pregledi in preverjanje skladnosti ne moreta vsepovsod obravnavati vseh zadev. To velja zlasti, ko predpisi urejajo tržne odnose in storitve, utemeljeno pa je tudi z nižjimi stroški in manjšimi obremenitvami za državo.

Začasna prepoved, kot je sedaj urejena v ZVK, ima naravo začasne odredbe, ki jo tožnik lahko doseže tudi na sodišču, pri katerem je vložena tožba zaradi dejanj nelojalne konkurence. V skladu z Zakonom o izvršbi in zavarovanju (Uradni list RS, št. 3/07 - uradno prečiščeno besedilo, 93/07, 37/08 - ZST-1, 45/08 - ZArbit, 28/09, 51/10, 26/11, 17/13 - odl. US, 45/14 - odl. US, 53/14 in 58/14 - odl. US) izda sodišče začasno odredbo, če so izpolnjeni zakonsko določeni pogoji (izkazana verjetnost obstoja dejanja, nastanek težko popravljive škode ipd.).

Potrošnike pred dejanji, ki so kot nelojalna konkurenca opredeljeni v ZVK, varuje Zakon o varstvu potrošnikov pred nepoštenimi poslovnimi praksami (Uradni list RS, št. 53/07; v nadaljnjem besedilu: ZVPNPP), deloma pa tudi Zakon o varstvu potrošnikov (Uradni list RS, št. 98/04 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUE, 126/07, 86/09, 78/11 in 38/14; v nadaljnjem besedilu: ZVPot), zato je se 13. člen ZVK v praksi večinoma uporablja le za razmerja med podjetji. S tem predlogom zakona se torej ukinja upravno in prekrškovno varstvo za dejanja nelojalne konkurence podjetja v razmerju do podjetij, potrošniki pa ostajajo varovani z ZVPNPP in ZVPot. Tako je vsaj 5 od 13 dejanj nelojalne konkurence, ki jih določa 13. člen ZVK, že prenesenih v ZVPNPP, in sicer:

- reklamiranje, oglašanje ali ponujanje blaga ali storitev z navajanjem neresničnih podatkov ali podatkov in izrazov, ki ustvarjajo ali utegnejo ustvariti zmedo na trgu ali z zlorabo nepoučenosti ali lahkovernosti potrošnikov;
- reklamiranje, oglašanje ali ponujanje blaga ali storitev ali omalovaževanje drugega podjetja s sklicevanjem na narodnostno, rasno, politično ali versko pripadnost
- prikrivanje napak blaga ali storitev ali kakšno drugačno zavajanje potrošnikov;
- oglaševanje navidezne razprodaje ali navideznega znižanja cen in podobna dejanja, ki zavajajo potrošnike glede cen;
- pridobivanje kupcev blaga ali uporaba storitev z dajanjem ali obljubljanjem nagrad ali kakšne druge premoženjske koristi ali ugodnosti, ki po vrednosti občutneje presega vrednost blaga ali storitve, s katero naj kupec pridobi možnost nagrade (premijski posli) - deloma je to vprašanje urejeno v ZVPNPP, pri čemer je potrebno izpostaviti, da po evropski sodni praksi nacionalna ureditev, ki določa načelno prepoved poslovnih praks, pri katerih je sodelovanje potrošnikov v nagradnem razpisu ali nagradni igri odvisno od nakupa blaga ali uporabe storitve, ne da bi se upoštevale okoliščine posameznega primera nasprotujejo Direktivi Evropskega parlamenta in Sveta 2005/29/ES z dne 11.5.2005 o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov na notranjem trgu (Uradni list L 149, 11.06.2005, str. 22-39; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2005/29/ES).

Nekatera dejanja nelojalne konkurence pa so opredeljena tudi kot kaznivo dejanje, in sicer Kazenski zakonik (Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo) določa, da je kazniva preslepitev kupcev (232. člen KZ-1), neupravičena uporaba tuje oznake ali modela (233. člen KZ-1), neupravičena uporaba tujega izuma ali topografije (234. člen KZ-1), izdaja in neupravičena pridobitev poslovne skrivnosti (236. člen KZ-1), nedovoljeno sprejemanje daril (241. člen KZ-1) in

nedovoljeno dajanje daril (242. člen KZ-1).

Poleg tega pa ZVK še vedno ureja tudi dumpinški in subvencioniran uvoz. Na podlagi prvega odstavka 16. člena ZVK je lahko Vlada RS, če se je v predpisanem postopku ugotovilo, da gre za dumpinški ali subvencioniran uvoz, in če se je ugotovilo, da je takšen uvoz povzročal znatno škodo domači proizvodnji istovrstnega blaga ali če je takšna škoda grozila ali če je takšen uvoz znatno zaviral razvoj domače proizvodnje istovrstnega blaga, uvedla antidumpinške dajatve ali kompenzacijske carine.

Pristojnost RS glede trgovinske politike se je z vstopom v Evropsko unijo prenesla na raven Evropske unije. Pravno podlago predstavlja 207. člen Pogodbe o delovanju evropske unije (prej 133. člen PES), ki določa, da skupna trgovinska politika temelji na enotnih načelih, zlasti glede sprememb carinskih stopenj, sklenitve sporazumov o carinskih tarifah in trgovini, ki se nanašajo na trgovino z blagom in storitvami, trgovinske vidike pravic intelektualne lastnine, tuje neposredne naložbe, doseganje enotnosti pri ukrepih liberalizacije, izvozno politiko in ukrepe trgovinske zaščite, na primer pri dampingu in subvencijah. Skupna trgovinska politika se izvaja v okviru načel in ciljev zunanjega delovanja Unije.

Na področju zaščite proti dumpinškemu uvozu je sprejeta Uredba Sveta (ES) št. 1225/2009 z dne 30. novembra 2009 o zaščiti proti dumpingu uvozu iz držav, ki niso članice (v nadaljnjem besedilu: Uredba Sveta (ES) št. 1225/2009). V skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 1225/2009 je Evropska komisija (v nadaljevanju EK) pristojna, da izvede preiskavo o domnevnem dampingu, ki naj bi ga izvajali proizvajalci izvozniki iz držav, ki niso članice EU. EK običajno začne preiskavo po prejemu ustrezne pritožbe s strani proizvajalcev zadevnega proizvoda v Skupnosti; lahko pa jo začne tudi samoiniciativno. Začasna ali dokončna protidumpinška dajatev se uvede z uredbo, pobirajo pa jih države članice v obliki, po določeni stopnji in v skladu z drugimi kriteriji, določenimi v uredbi, ki uvaja takšne dajatve.

Praksa, ki je pokazala na določene pomanjkljivosti upravnega in prekrškovnega varstva glede nelojalne konkurence ter neveljavnost določb o dumpinškem in subvencioniranem uvozu v ZVK, terjajo spremembo sedanje ureditve. Zaradi celovitosti ureditve področja dejanj, ki omejujejo konkurenco med podjetji, je smiselno določbe o nelojalni konkurenci urediti v ZPOmK-1.

Nadalje se želi s tem predlogom zakona v ZPOmK-1 izrecno zapisati, da je Javna agencija za varstvo konkurence (v nadaljnjem besedilu: AVK) univerzalna pravna naslednica Urada za varstvo konkurence (v nadaljnjem besedilu: UVK), ki je bil organ v sestavi Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo (v nadaljnjem besedilu: MGRT), kar že nedvomno izhaja iz gramatikalne razlage določb ZPOmK-1.

AVK je bila ustanovljena na podlagi določb Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence (Uradni list RS, št. 26/11; v nadaljnjem besedilu: ZPOmK-1B), ki je določil, da za izvajanje nalog in pristojnosti po ZPOmK-1 Republike Slovenija ustanovi AVK. Za opravljanje svojih nalog je AVK prevzela ne le osnovna sredstva, drugo potrebno opremo, ter denarna sredstva, temveč tudi vse javne uslužbenke, ki so bili na dan preoblikovanja zaposleni v uradu, vse nedokončane zadeve, arhive in evidence, ki jih je vodil UVK, ter vse pravice in obveznosti iz pogodb, ki jih je sklenil UVK s tretjimi osebami. K razumevanju pravnih učinkov ustanovitve AVK in nastopu univerzalnega pravnega nasledstva gre dodatno navediti na besedilo vladnega gradiva ZPOmK-1B, ki glede ciljev navaja, da so le-ti med drugim v izločitvi UVK iz sestave ministrstva in njegovo preoblikovanje v samostojno in neodvisno javno agencijo. Iz obrazložitve 1. člena ZPOmK-1B je jasno razvidno, da je bil namen zakonodajalca, da se hkrati z ustanovitvijo AVK predlaga tudi preoblikovanje organa v sestavi v to javno agencijo, na katero bodo prenesene vse naloge, ki jih sedaj opravlja UVK kot organ v sestavi. Torej je nedvomno, da je AVK univerzalni pravni naslednik UVK oziroma Republike Slovenije.

Ker pa v ZPOmK-1 ni izrecno navedeno, da je AVK univerzalni pravni naslednik UVK oziroma Republike Slovenije, prihaja v praksi do različnih tolmačenj. V teku je tudi sodni postopek zaradi plačila odškodnine iz naslova škodnega dejanja zaradi izdaje odločbe UVK, v katerem je tožena stranka Republika Slovenija, in ne AVK. Zaradi jasnosti se v ZPOmK-1 izrecno zapiše, da je AVK pravni naslednik UVK, čeprav le-to nedvomno izhaja tudi že iz gramatikalne razlage zakona in namena zakonodajalca pri sprejemu ZPOmK-1B.

S tem predlogom zakona se želi urediti vračilo preveč ali napačno plačanih glob, drugih obveznih dajatev ali drugih javnofinančnih prihodkov ter plačilo obveznosti na podlagi pravnomočnih sodnih in dokončnih upravnih odločb in poravnav, saj se je v praksi pokazalo, da način kot je določen sedaj ni ustrezen.

Razmerja med deležniki v primeru obveznosti vračila preveč ali napačno plačanih obveznih dajatev ali drugih javnofinančnih prihodkov, ureja Pravilnik o načinu plačevanja, razporejanja in sporočanja podatkov obveznih dajatev in drugih javnofinančnih prihodkov (Uradni list RS, št. 109/10, 48/11, 107/11, 52/12, 85/12, 102/12, 10/13, 106/13 in 94/14). V 7. členu je naveden postopek vračanja preveč ali napačno plačanih obveznih dajatev, torej tudi glob na podlagi odločb AVK. O vračilu dajatev odloča proračunski uporabnik, ki je naložil plačilo določene dajatve in je pri posameznem podračunu obveznih dajatev določen kot nadzornik.

Prvi odstavek 30. člena Zakona o izvrševanju proračunov RS za leti 2014 in 2015 (Uradni list RS, št. 101/13, 9/14 – ZRTVS-1A, 25/14 – ZSDH-1, 38/14, 84/14, 95/14 – ZUJF-C, 95/14 in 14/15) določa, da se obveznosti na podlagi sodnih ali dokončnih upravnih odločb in poravnav plačujejo v breme neposrednega ali posrednega uporabnika, v katerega pristojnost spada zadeva, ki je predmet odločbe ali poravnave ali v breme neposrednega ali posrednega uporabnika, ki ima v ta namen v svojem finančnem načrtu zagotovljene pravice porabe. Če je med izvajanjem proračuna izdana sodna ali upravna odločba oziroma sklenjena poravnava, nalaga plačilo obveznosti, za katere v proračunu niso zagotovljene pravice porabe, se za plačilo teh obveznosti lahko odpre nova proračunska vrstica, na katero se v skladu s predpisanimi postopki prerazporedijo pravice porabe neposrednega uporabnika.

Na podlagi navedenega bi moral preveč ali napačno plačane globe in druge obvezne dajatve ali druge javnofinančne prihodke vrniti AVK iz svoje proračunske postavke, čeprav se globe in druge obvezne dajatve ali druge javnofinančne prihodke, ki jih zavezanci plačajo na prehodni račun AVK, dnevno prenakazujejo na račune javnofinančnih prihodkov, zato niti MGRT niti AVK ne moreta razpolagati s temi sredstvi. Glede na to, da lahko višina globe in drugih obveznih dajatev ali drugih javnofinančnih prihodkov doseže tudi več sto tisoč ali celo milijonov evrov, bi lahko vračilo takšnega zneska ogrozilo likvidnost AVK oziroma bi, v primeru milijonskega zneska, celo preseгло njegov celoletni proračun. Potrebno je dodati, da tudi MGRT, s katerim ima AVK sklenjeno pogodbo o financiranju, ne more zagotoviti dodatnih finančnih sredstev za ta namen.

Zaradi tega je potrebno s tem predlogom zakona določiti, da sredstva za vračilo preveč ali napačno plačanih glob, drugih obveznih dajatev ali drugih javnofinančnih prihodkov in sredstva za plačilo obveznosti na podlagi pravnomočnih sodnih in dokončnih upravnih odločb in poravnav, zagotovi ministrstvo, pristojno za finance, na podlagi sklepa Vlade RS.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Pri pripravi predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o preprečevanju omejevanja

konkurence se je sledilo predvsem naslednjim ciljem:

- ravnanja med podjetji, ki se nanašajo na delovanje trga in konkurenco se uredijo v ZPOmK-1;
- v ZPOmK-1 se prenesejo le tiste materialne določbe nelojalne konkurence, ki se nanašajo na razmerja med podjetji;
- ukine se upravno in prekrškovno varstvo glede dejanj nelojalne konkurence med gospodarskim subjekti;
- gospodarski subjekti spore zaradi dejanj nelojalne konkurence rešujejo izključno v sodnih postopkih;
- izrecna določitev pravnega statusa AVK;
- določitev, da sredstva za plačilo obveznosti na podlagi pravnomočnih sodnih in dokončnih upravnih odločb in poravnav ter sredstva za vračilo preveč ali nepravilno plačanih glob in drugih obveznih dajatev ali javnofinančnih prihodkov, zagotovi ministrstvo, pristojno za finance, na podlagi sklepa Vlade Republike Slovenije; in
- nenazadnje poenostavitev zakonodaje z odpravo zastarelih določb ZVK.

2.2 Načela

Predlog zakona sledi načelom, ki so jih uveljavili osnovni zakon in njegove dosedanje spremembe.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev:

S tem predlogom zakona se v ZPOmK-1 vnesejo materialne določbe nelojalne konkurence, ki se nanašajo na razmerja med podjetji. Nelojalna konkurenca ostane še vedno opredeljena z generalno klavzulo, in sicer kot dejanje podjetja pri nastopanju na trgu, ki je v nasprotju z dobrimi poslovnimi običaji in s katerimi se povzroči ali utegne povzročiti škoda drugim udeležencem na trgu. Zaradi jasnosti se ohrani tudi primeroma navedene primere nelojalne konkurence podjetja v razmerju do drugih podjetij.

Ukineta se upravno in prekrškovno varstvo, ki ju na podlagi dosedanjih določb ZVK izvaja TIRS. S črtanjem pristojnosti TIRS za izdajo začasne prepovedi se prepreči nastanek škode, ki bi podjetju nastala v primeru, ko bi moral TIRS izdati začasno prepoved, sodišče pa bi v sodnem postopku ugotovilo, da očitano dejanje ne predstavlja dejanja nelojalne konkurence.

Z ukinitvijo pristojnosti, ki jih ima TIRS za nadzor nad določbami ZVK, se zagotovi tudi večja pravna varnost, saj se prepreči obstoj dveh pravnomočnih aktov, ki bi si lahko bila po vsebini nasprotujoča. S tem se izogne možnosti, da TIRS v prekrškovnem postopku odloči drugače kot sodišče v sodnem postopku.

Nadalje se zaradi jasnosti izrecno navede, da je AVK pravni naslednik Urada za varstvo konkurence, kar nedvomno izhaja iz gramatikalne razlage ZPOmK-1 in namena zakonodajalca pri sprejemu ZPOmK-1B.

S tem predlogom zakona se v ZPOmK-1 doda, da ministrstvo, pristojno za finance, na podlagi sklepa Vlade Republike Slovenije zagotovi sredstva za vračilo preveč ali napačno plačanih glob in drugih obveznih dajatev ali javnofinančnih prihodkov in sredstva za plačilo obveznosti na podlagi pravnomočnih sodnih in dokončnih upravnih odločb in poravnav.

b) Način reševanja:

S tem predlogom zakona se področje nelojalne konkurence vključi v ZPOmK-1, saj gre tako pri nelojalni konkurenci kot pri ravnanjih, ki jih že ureja ZPOmK-1 za ravnanja podjetij, ki vplivajo na delovanje trga in konkurenco.

Z ukinitvijo upravnega in prekrškovnega varstva se bodo vsi spori med gospodarskim subjekti, ki izvirajo iz dejanj nelojalne konkurence, reševali v pravnem postopku na sodišču. Kljub črtanju začasne prepovedi, ima podjetje še vedno pravico, da zahteva izdajo začasne odredbe pri pristojnem sodišču, s čimer mu je še vedno zagotovljeno, da lahko doseže začasno prepoved dejanj nelojalne konkurence.

c) Normativna usklajenost predloga zakona:

Predlog zakona je usklajen z veljavno zakonodajo.

č) Usklajenost predloga zakona:

Predlagatelj pri pripravi zakona ni neposredno sodeloval z znanstvenimi in strokovnimi institucijami.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlagana dopolnitev in sprememba Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence ne bo imela finančnih posledic za državni proračun in druga javnofinančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona ni treba zagotoviti dodatnih finančnih sredstev v proračunu.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Na ravni Evropske unije ni enotnih pravil glede preprečevanja nelojalne konkurence. Z Direktivo 2005/29/ES se je na ravni Evropske unije uredilo le nelojalno konkurenco podjetij v razmerju do potrošnikov. Direktiva 2005/29/ES je bila v naš pravni red prenesena z ZVPNPP.

Določbe, ki prepovedujejo nelojalno konkurenco, vsebuje tudi Pariška konvencija za varstvo industrijske lastnine (Uradni list SFRJ-MP, št. 5/1974, št. 7/1986, Uradni list RS št. 24/1992, Uradni list RS-MP, št. 9/1992, št. 3/2007; v nadaljnjem besedilu: Pariška konvencija), katere podpisnice so tudi članice Evropske unije. 10. bis člen Pariške konvencije je zavezal države unije, da bodo zagotovile pripadnikom unije učinkovito varstvo pred nelojalno konkurenco. Dejanje nelojalne konkurence je opredeljeno kot sleherno dejanje, ki nasprotuje poštenim običajem v industriji ali trgovini. Nadalje določa, da je treba zlasti prepovedati: sleherno dejanje, ki utegne s svojo naravo ustvariti zmedo s katerimkoli sredstvom, podjetjem, proizvodi ali industrijsko oziroma trgovsko dejavnostjo konkurenta; krive pripombe v trgovskem poslovanju, ki so takšne, da diskreditirajo podjetje, proizvode ali industrijsko oziroma trgovsko dejavnost konkurenta; označbe ali navedbe, katerih uporaba v trgovini utegne spraviti javnost v zmotno glede izvora, načina proizvodnje, lastnosti, primernosti za uporabo ali količine blaga. 10.ter člen Pariške konvencije pa nalaga državam unije, da zagotovijo pripadnikom drugih držav unije ustrezna zakonska sredstva za zatiranje nelojalne konkurence. Čeprav Pariška konvencija nalaga državam članicam, da zatirajo nelojalno konkurenco le v primeru čezmejnih razmerij, pa je večina držav prepovedala dejanje nelojalne konkurence tudi na notranjem trgu države.

Pred nelojalno konkurenco se lahko varuje s civilnopravnimi, kazenskopravnimi in upravnimi sankcijami. Najpogostejše so civilnopravne sankcije, in sicer zahtevek za prenehanje nadaljnjih dejanj nelojalne konkurence in odškodninski zahtevek.

V nadaljevanju je prikazan pregled ureditve nelojalne konkurence v treh državah članicah Evropske

unije.

Madžarska

Madžarska je varstvo konkurence enotno uredila v Zakonu o prepovedi nepoštenih in omejevalnih tržnih ravnanj (*A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. Törvény*; v nadaljevanju: Madžarski zakon), ki je bil do sedaj večkrat spremenjen. Madžarski zakon tako vsebuje določbe o prepovedi monopola, nelojalne konkurence in določbe o varstvu potrošnikov pred nepošteno konkurenco. Nelojalna konkurenca je urejena v II. poglavju Madžarskega zakona. 2. člen prepoveduje sodelovanje v nelojalnih ekonomskih dejavnosti, zlasti na način, ki krši ali ogroža legitimne interese konkurentov, poslovnih partnerjev ali potrošnikov ali je v nasprotju z interesi poslovne poštenosti. Poleg generalne klavzule nelojalne konkurence, Madžarski zakon vsebuje tudi nekatere primere (npr. diskvalifikacijo konkurentov, nepošteno pridobitev ali izkoriščanje poslovne skrivnosti, blokiranje pritožb), ki so običajno predmet spora med podjetji. Spori, ki so posledica dejanj nelojalne konkurence, se rešujejo izključno na sodišču.

Nemčija

Nemčija ima področje nelojalne konkurence urejeno v »*Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb*« (v nadaljnjem besedilu: UWG), katerega namen je ščititi konkurenco, potrošnike in druge udeležence na trgu zaradi dejanj nelojalne konkurence oziroma nepoštenih poslovnih praks. UWG ima oblikovano generalno klavzulo in primeroma navaja temeljne oblike nelojalne konkurence. UWG prepoveduje vsa dejanja nelojalne poslovne prakse, ki lahko bistveno oslabijo (poslabšajo) interese konkurentov, potrošnikov in drugih udeležencev na trgu. Zaradi dejanj nelojalne konkurence predvideva UWG tako civilne kot kazenske sankcije. Civilnopravne sankcije se uveljavljajo s tožbo v pravnem postopku in sicer lahko oškodovano podjetje vložiti zahtevek za prenehanje dejanj nelojalne konkurence, povračilo škode, zaseg dobička in vračilo neupravičene obogatitve.

V nemškem pravu so za nekatera dejanja nelojalne konkurence določene upravne (plačilo globe) ali kazenske (zapor) sankcije.

Italija

Področje nelojalne konkurence je urejeno v »*Codice civile*« (v nadaljevanju: Civilni zakonik), ki prepoveduje nelojalno konkurenco in opredeljuje sodno varstvo. Civilni zakonik v 2598. členu najprej opredeljuje dva obsežna primera in sicer: dejanja, ki povzročajo zmedo in dejanja, ki povzročajo očrnitev in prilaščanje ugleda drugih. Nato pa določa še generalno klavzulo, s katero opredeljuje, da je dejanje nelojalne konkurence tudi kakršen koli drug način, ki je v nasprotju z načeli poklicne poštenosti in ki lahko škodi drugemu podjetju. Civilni zakonik določa, da lahko oškodovanec zahteva povračilo škode, prepoved nadaljnjih dejanj nelojalne konkurence in objavo sodbe.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona ne bo bistveno vplival na delovanje javne uprave in pravosodnih organov.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona ne bo imel posledic za stranke.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki:

Predlog zakona ne bo imel posledic za okolje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo:

Predlagana sprememba ZPOmK-1 ne bo imela bistvenega vpliva na gospodarstvo. Podjetja bodo spore še naprej reševala po sodni poti. Podjetja, ki bodo želela doseči začasno prepoved opravljanja določenih dejanj, ne bodo več mogla tega doseči z izdajo začasne prepovedi, ki jo je do sedaj izdal TIRS, ampak z izdajo začasne odredbe, ki jo bo izdalo pristojno sodišče, na podlagi Zakona o izvršbi in zavarovanju (Uradni list RS, št. št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 93/07, 37/08 – ZST-1, 45/08 – ZArbit, 28/09, 51/10, 26/11, 17/13 – odl. US, 45/14 – odl. US, 53/14 in 58/14 – odl. US). Predlagana sprememba bo imela pozitiven vpliv, saj se bo z ukinitvijo upravnega varstva preprečila škoda, ki bi podjetju nastala, v primeru, ko bi TIRS z začasno prepovedjo prepovedal opravljati določeno dejavnost, sodišče pa bi v pravnem postopku ugotovilo, da dejanje ni nelojalna konkurenca.

6.4 Presoja posledic za socialno področje:

Predlog zakona ne bo imel posledic na socialnem področju.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja:

Predlog zakona ne bo imel posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja:

Predlog zakona ne bo imel posledic za druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa

Sprejeti predpis bo objavljen v Uradnem listu RS in na spletnih straneh Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

V zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona, ni drugih pomembnih okoliščin.

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

- spletni naslov, na katerem je bil predpis objavljen,

www.mgrt.gov.si; <http://e-uprava.gov.si/e-uprava/edemokracija.euprava>

- čas trajanja javne predstavitve, v katerem je bilo mogoče sporočiti mnenja, predloge in pripombe,

30 dni

- datum in kraj morebitne javne obravnave ali druge oblike sodelovanja,

objava na spletnem portalu e-demokracija in spletni strani Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo

- seznam subjektov, ki so sodelovali,
- vsebina bo naknadno dopolnjena

- bistvena mnenja, predlogi in pripombe javnosti,

V razpravo niso bile vključene nevladne organizacije, predstavniki zainteresirane organizacije in predstavniki strokovne javnosti, ker gre za manjšo spremembo zakonodaje.

- bistvena mnenja, predlogi in pripombe javnosti, ki niso bili upoštevani, in razlogi za neupoštevanje,

V razpravo niso bile vključene nevladne organizacije, predstavniki zainteresirane organizacije in predstavniki strokovne javnosti, ker gre za manjšo spremembo zakonodaje.

8. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

- Zdravko Počivalšek, minister za gospodarski razvoj in tehnologijo
- Aleš Cantarutti, državni sekretar, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologije
- mag. Dušan Pšeničnik, generalni direktor Direktorata za notranji trg
- Darja Tomše, sekretarka, vodja Sektorja za varstvo potrošnikov in konkurence
- Mateja Kralj, podsekretarka, Sektor za varstvo potrošnikov in konkurence

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V prvem odstavku 1. člena se za besedilom »koncentracije podjetij« doda vejica in besedilo »nelojalno konkurenco«.

2. člen

V prvem odstavku 5. člena se na koncu prvega stavka pred piko doda vejica in naslednje besedilo »ki je univerzalni pravni naslednik Urada Republike Slovenije za varstvo konkurence«

3. člen

Za drugim odstavkom 12. člena se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena, agencija ni pristojna za nadzor nad izvajanjem 63.a in 63.b člena tega zakona.«

Tretji odstavek postane četrti odstavek.

4. člen

Za b13.a členom se doda nov c13.a člen (plačilo obveznosti), ki se glasi:

»Sredstva za vračilo preveč ali napačno plačanih glob, drugih obveznih dajatev in javnofinančnih prihodkov ter sredstva za plačilo obveznosti na podlagi pravnomočnih sodnih in dokončnih upravnih odločb in poravnnav zagotovi ministrstvo, pristojno za finance, na podlagi sklepa Vlade Republike Slovenije.«

5. člen

Za 63. členom se doda nov »VI.a DEL NELOJALNA KONKURENCA« ter nova 63.a in 63.b člena, ki se glasita:

»63.a člen
(pojem nelojalne konkurence)

- (1) Prepovedana so dejanja nelojalne konkurence.
- (2) Nelojalna konkurenca je dejanje podjetja pri nastopanju na trgu, ki je v nasprotju z dobrimi poslovnimi običaji in s katerim se povzroči ali utegne povzročiti škoda drugim podjetjem.
- (3) Kot dejanje nelojalne konkurence po prejšnjem odstavku se štejejo zlasti:
 - dajanje podatkov o drugem podjetju, če ti podatki škodijo ali utegnejo škoditi ugledu in poslovanju drugega podjetja;
 - prodaja blaga z označbami ali podatki, ki ustvarjajo ali utegnejo ustvariti zmedo glede izvora, načina proizvodnje, količine, kakovosti ali drugih lastnosti blaga;
 - dejanja, usmerjena v prekinitev poslovnega razmerja med drugimi podjetji ali k preprečevanju ali oteževanju takih razmerij;
 - neupravičeno neizpolnjevanje ali razdiranje pogodb s kakšnim podjetjem, da bi se sklenila enaka ali podobna pogodba z drugim podjetjem;
 - neupravičena uporaba imena, firme, znamke ali kakšne druge oznake drugega podjetja, ne glede na to ali je drugo podjetje dalo soglasje, če se s tem ustvari ali utegne ustvariti zmeda na trgu;
 - dajanje ali obljubljanje daril, premoženjske ali drugačne koristi drugemu podjetju, njegovemu delavcu ali osebi, ki dela za drugo podjetje, da bi se darovalcu omogočila ugodnost v škodo kakšnega podjetja;
 - nepooblaščen uporaba storitev trgovskega potnika, trgovskega predstavnika ali zastopnika drugega podjetja;
 - protipravno pridobivanje poslovne tajnosti drugega podjetja ali neupravičeno izkoriščanje zaupne poslovne tajnosti drugega podjetja.

63.b člen
(pravice prizadetega udeleženca)

- (1) Če je z dejanji, ki so po 63.a členu tega zakona nedopustna, komu storjena škoda, sme ta zahtevati odškodnino po pravilih obligacijskega prava.
- (2) Prizadeti udeleženec v prometu blaga ali storitev na trgu lahko s tožbo v pravnem postopku zahteva prepoved nadaljnjih dejanj nelojalne konkurence, uničenje predmetov, s katerimi je bilo storjeno dejanje nelojalne konkurence in vzpostavitev prejšnjega stanja, če je to mogoče.
- (3) Če je bilo dejanje nelojalne konkurence storjeno s sredstvi javnega obveščanja ali na podoben način (npr. z letaki, napisi na javnih krajih) ali je dejanje prizadelo veliko udeležencev, lahko prizadeti udeleženec zahteva tudi objavo sodbe v sredstvih javnega obveščanja.«

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

6. člen

- (1) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Zakon o varstvu konkurence (Uradni list RS, št. 18/93, 56/99 - ZPOmK in 110/02 - ZVPot-A).
- (2) Postopki, ki so se začeli na podlagi 28. člena Zakona o varstvu konkurence (Uradni list RS, št. 18/93, 56/99 - ZPOmK in 110/02 - ZVPot-A) pred uveljavitvijo tega zakona in še niso pravnomočno končani, se ustavijo.

(3) Postopki, ki so se začeli na podlagi 26. in 27. člena Zakona o varstvu konkurence (Uradni list RS, št. št. 18/93, 56/99 - ZPOmK in 110/02 - ZVPot-A) se dokončajo po dosedanjih predpisih.

7. člen

(1) Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

Prvi člen ZPOmK-1 določa področje, ki se z zakonom ureja. Zaradi vključitve dejanj nelojalne konkurence v ZPOmK-1, se predlaga dopolnitev 1. člena ZPOmK-1 tako, da se v vsebino zakona vključi tudi nelojalno konkurenco.

K 2. členu:

S predlagano sprememb 5. člena ZPOmK-1 se želi v zakonu le izrecno napisati, da je AVK univerzalna pravna naslednica UVK, kar nedvomno izhaja že iz razlage obstoječih določb ZPOmK-1.

V skladu s 14. in 15. členom ZPOmK-1B je z ustanovitvijo AVK od UVK prevzela vse javne uslužbenke, ki so bili na dan preoblikovanja zaposleni v UVK, vse nedokončane zadeve, arhive in evidence, ki jih je vodil UVK, ter vse pravice in obveznosti iz pogodb, ki jih je sklenil UVK s tretjimi osebami. Po gramatikalni interpretaciji teh dveh določb izhaja, da je AVK s prevzemom vseh nedokončanih zadev, arhivov in evidenc, ki jih je vodil UVK ter s prevzemom vseh pravic in obveznosti iz pogodbi, ki jih je sklenil UVK s tretjimi osebami, pridobila vse pravice in obveznosti iz materialnopravnih razmerij, ki izvirajo iz naslova aktov in materialnih dejanj UVK. Iz tega torej nedvomno izhaja, da je AVK univerzalna pravna naslednica UVK.

K razumevanju pravnih učinkov ustanovitve AVK in nastopu univerzalnega pravnega nasledstva gre dodatno napotiti na besedilo vladnega gradiva iz ZPOmK-1B, ki glede ciljev ZPOmK-1B navaja, da so le-ti med drugim v izločitvi UVK iz sestave ministrstva in njegovo preoblikovanje v samostojno in neodvisno javno agencijo. V obrazložitvi 1. člena ZPOmK-1B je jasno napisano, da se hkrati z ustanovitvijo AVK predlaga tudi preoblikovanje organa v sestavi ministrstva v to javno agencijo, na katero bodo prenesene vse naloge, ki jih sedaj opravlja Urad kot organ v sestavi. Nadalje je tudi navedeno, da se v skladu predlogom ZPOmK-1B sedanju UVK izloči iz ministrstva in se preoblikuje v neodvisno in samostojno agencijo s položajem pravne osebe, ki izvaja naloge in pristojnosti, določene v ZPOmK-1, torej je nedvoumno, da je AVK univerzalni pravni naslednik UVK oziroma Republike Slovenije.

K 3. členu

S predlaganim novim tretjim odstavkom 12. člena ZPOmK-1 se izvzame pristojnost agencije za izvajanje nadzora nad določbami, ki urejajo nelojalno konkurenco. Ne spreminja pa se dosedanja pristojnost agencije, ki ostaja v nespremenjenem obsegu še vedno pristojna za nadzor nad izvajanjem vseh ostalih določb ZPOmK-1 ter 101. in 102. člena Pogodbe o delovanju Evropske unije.

K 4. členu:

S predlaganim novim členom se določi, da ministrstvo, pristojno za finance, na podlagi sklepa Vlade Republike Slovenije zagotovi sredstva za vračilo preveč ali napačno plačanih glob, drugih obveznih dajatev in javnofinančnih prihodkov ter sredstva za plačilo obveznosti na podlagi pravnomočnih sodnih in dokončnih upravnih odločb in poravnav. S tem se želi v ZPOmK-1 določiti

izjemo od načina vračila preveč ali napačno plačanih dajatev, kot je določena v 7. členu Pravilnika o načinu plačevanja, razporejanja in sporočanja podatkov obveznih dajatev in drugih javnofinančnih prihodkov (Uradni list RS, št. 109/10, 48/11, 107/11, 52/12, 85/12, 102/12, 10/13, 106/13 in 94/14) in izjemo, ki jo določa prvi odstavek 30. člena Zakona o izvrševanju proračunov RS za leti 2014 in 2015 (Uradni list RS, št. 101/13, 9/14 – ZRTVS-1A, 25/14 – ZSDH-1, 38/14, 84/14, 95/14 – ZUJF-C, 95/14 in 14/15).

K 5. členu:

Predlaga se nov VI.a del z naslovom »Nelojalna konkurenca«, v katerem se uredi dejanja nelojalna konkurenca podjetja v razmerju do podjetij.

Z novim 63.a se v ta zakon prenaša 13. člen Zakona o varstvu konkurence. Prvi odstavek novega 63.a člena določa, da so dejanja nelojalne konkurence prepovedana. Drugi odstavek novega 63.a člena pa je pravzaprav generalna klavzula, ki na abstrakten način, torej le z določitvijo elementov nelojalne konkurence, določa, kaj je nelojalna konkurenca. Definicija nelojalne konkurence ostaja enaka, in sicer je nelojalna konkurenca tisto dejanje, ki ga stori podjetje (prvi element generalne klavzule) pri nastopanju na trgu (drugi element generalne klavzule) v nasprotju z dobrimi poslovnimi običaji (tretji element generalne klavzule) in s katerim se povzroči ali utegne povzročiti škoda drugim udeležencem na trgu (četrti element generalne klavzule). Iz definicije ne izhaja, kaj obsega pojem »dobri poslovni običaji«, ampak gre za pravni standard, ki ga je potrebno opredeliti za vsako dejanje posebej. Za opredelitev ali neko dejanje predstavlja nelojalno konkurenco, pa mora biti izpolnjen tudi pogoj, da takšno dejanje povzroči ali utegne povzročiti škodo drugim udeležencem na trgu. Definicija nelojalne konkurence ne določa, kaj je škoda, ampak je to urejeno v Obligacijskem zakoniku (Uradni list RS, št. 97/2007 – uradno prečiščeno besedilo; v nadaljnjem besedilu: OZ). 132. člen OZ določa, da je škoda zmanjšanje premoženja (navadna škoda), preprečitev nastanka škode (izgubljeni dobiček), pa tudi povzročitev telesnih ali duševnih bolečin ali strahu drugemu ter okrnitev ugleda pravne osebe (nepremoženjska škoda). Za dejanje nelojalne konkurence pa ni potrebno, da je škoda že nastala, ampak zadostuje, da takšno ravnanje utegne povzročiti škodo.

Tretji odstavek novega 63.a člena pa primeroma našteva, katera dejanja se štejejo kot nelojalna konkurenca. Ker gre za primeroma navedena dejanja nelojalne konkurence, se za dejanje nelojalne konkurence štejejo tudi vsa druga dejanja, ki izpolnjujejo (imajo) elemente nelojalne konkurence, določene v drugem odstavku tega člena.

Prva alineja zajema predvsem navajanje podatkov o drugem podjetju, s katerimi se škodi ali utegne škoditi ugledu in poslovanju drugega podjetja. Ob pomoči elementov generalne klavzule o nelojalni konkurenci je potrebno razumeti, da takšno navajanje ni dopustno tedaj, kadar za to ni utemeljenega razloga, oziroma tedaj, kadar gre podjetju pri takšnem ravnanju za poslabšanje konkurentovega.¹

Druga alineja zajema dejanja neresničnega označevanja blaga ali storitev, ki ustvarjajo ali utegnejo ustvariti zmedo na trgu glede izvora, načina proizvodnje, količine, kakovosti, ali drugih lastnosti, ne glede na to ali uživajo varstvo po drugih predpisih (npr. po Zakonu o industrijski lastnini).

Tretja alineja zajema dejanja, ki so usmerjena v prekinitev poslovnega razmerja med drugimi podjetji ali k preprečevanju ali oteževanju takih razmerij.

Četrta alineja zajema dejanja, ki so usmerjena v prekinitev ali oteževanju poslovnega razmerja, pri čemer takšna dejanja izvaja ena izmed strank tega poslovnega razmerja.

Peta alineja opredeljuje dejanja neupravičene uporabe kakršne koli oznake drugega podjetja, če se s tem ustvari ali utegne ustvariti zmeda na trgu. S tem se še dodatno varujejo razlikovalne oznake, ki jih primarno varujejo že drugi zakoni (npr. Zakon o gospodarskih družbah varuje firmo, Zakon o industrijski lastnini varuje znamke, patent)

Šesta alineja zajema dejanja, ki se nanašajo na dajanje ali obljubljanje daril ali kakršne koristi (npr. premoženjske) drugemu podjetju, njegovemu delavcu ali osebi, ki dela za drugo podjetje, da bi se

¹ Zakon o varstvu konkurence s komentarjem, Gospodarski vestnik, 1993, str. 85

darovalcu omogočila ugodnost v škodo kakšnega podjetja. Z drugimi besedami darovalec s podkupovanjem doseže ugodnost v svojo korist ter v škodo drugega podjetja. Sedma alineja se nanaša na nepooblaščen uporabo storitev trgovskega potnika, trgovskega predstavnika ali zastopnika drugega podjetja;

Osmo alinejo se nanaša na dejanja protipravnega pridobivanja poslovne tajnosti drugega podjetja ali neupravičeno izkoriščane zaupne poslovne tajnosti drugega podjetja.

Z razliko od obstoječega Zakona o varstvu konkurence se s tem predlogom zakona predlaga ukinitve upravnega in prekrškovnega varstva. Podjetja, katerim bo zaradi dejanj nelojalne konkurence povzročena škoda, bodo lahko še vedno zahtevala odškodnino po pravilih obligacijskega prava.

Z novim 63.b členom se v ZPOmK-1 prenašata 26. in 27. člen ZVK. S prvim odstavkom se v ZPOmK-1 prenaša 27. člena ZVK, ki določa, da kdor je utrpel škodo, zaradi dejanj nelojalne konkurence, sme zahtevati odškodnino po pravilih obligacijskega prava. 131. člen OZ določa, da kdor povzroči drugemu škodo, jo je dolžan povrniti, če ne dokaže, da je škoda nastala brez njegove krivde. Skladno s to določbo OZ bo moral oškodovanec dokazati samo obstoj treh predpostavk (protipravnost, vzročno zvezo in škodo), medtem ko bo moral kršitelj dokazati, da ni kriv.

V drugi in tretji odstavek 63.b člena pa se prenaša 26. člen ZVK in sicer z drugim odstavkom se določi, da lahko prizadeto podjetje s tožbo v pravnem postopku zahteva prepoved nadaljnjih dejanj nelojalne konkurence, uničenje predmetov, s katerimi je bilo storjeno dejanje nelojalne konkurence in vzpostavitev prejšnjega stanja, če je to mogoče.

Tretji odstavek 63.b člena pa daje pravico prizadetemu udeležencu, da zahteva objavo sodbe v sredstvih javnega obveščanja, če je bilo dejanje nelojalne konkurence storjeno s sredstvi javnega obveščanja ali pa z letaki, napisi na javnih krajih ipd. ali pa če je dejanje prizadelo veliko udeležencev. Prizadeti udeleženec je lahko podjetje, ali npr. gospodarska zbornica, torej vsak katerega, tržni interes je prizadet.

K 6. členu:

S predlogom prvega odstavka tega člena se predlaga, da z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Zakon o varstvu konkurence (Uradni list RS, št. 18/93, 56/99 - ZPOmK in 110/02 - ZVPot-A).

Z drugim odstavkom se predlaga, da se postopki, ki so se začeli na podlagi drugega odstavka 28. člena Zakona o varstvu konkurence (Uradni list RS, št. 18/93, 56/99 - ZPOmK in 110/02 - ZVPot-A), pred uveljavitvijo tega zakona in še niso pravnomočno končani, se ustavijo. Torej vsi postopki, ki jih je TIRS začel na podlagi 28. člena ZVK pred uveljavitvijo tega zakona in še niso pravnomočno končani, se ustavijo z dnem uveljavitve tega zakona.

S tretjim odstavkom pa se predlaga, da se postopki, ki so se začeli na podlagi 26. in 27. člena Zakona o varstvu konkurence (Uradni list RS, št. 18/93, 56/99 - ZPOmK in 110/02 - ZVPot-A), nadaljujejo in dokončajo po dosedanjih predpisih.

K 7. členu:

Predlog tega člena določa splošni rok za uveljavitev zakona, in sicer 15 dni od objave v Uradnem listu Republike Slovenije.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

1. člen
(vsebina zakona)

(1) Ta zakon ureja omejevalna ravnanja, koncentracije podjetij, oblastna omejevanja konkurence in ukrepe za preprečitev omejevalnih ravnanj in koncentracij, ki bistveno omejujejo učinkovito konkurenco, kadar povzročijo ali lahko povzročijo učinke na ozemlju Republike Slovenije.

(2) Ta zakon določa organ, pristojen za varstvo konkurence, njegove pristojnosti in postopke pred njim.

5. člen
(Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence)

(1) Za izvajanje nalog in pristojnosti po tem zakonu Republika Slovenija ustanovi Javno agencijo Republike Slovenije za varstvo konkurence (v nadaljnjem besedilu: agencija). Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) uresničuje ustanoviteljske pravice in obveznosti.

(2) Glede vprašanj organizacije in delovanja agencije, ki s tem zakonom niso urejena, se uporablja zakon, ki ureja javne agencije.

(3) Agencija je pravna oseba javnega prava s pravicami, obveznostmi in odgovornostmi, ki jih določata ta zakon in zakon, ki ureja javne agencije.

(4) Agencija je pri izvajanju svojih nalog in pristojnosti neodvisna in samostojna. Agencija in člani njenih organov pri vodenju postopkov in odločanju o posamičnih zadevah skladno s pristojnostmi iz tega ali drugega predpisa niso vezani na usmeritve in navodila državnih ali drugih organov. Usmeritve za delo agencije lahko daje agenciji samo vlada ali Državni zbor Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: državni zbor). Usmeritve so splošne in ne smejo posegati v vodenje postopkov oziroma odločanje o posamičnih zadevah.

(5) Agencija glede na razpoložljiva sredstva znotraj finančnega načrta tekočega leta sama določi število zaposlenih.

(6) Agencija ima poslovnik in druge splošne akte, ki določajo njeno podrobnejšo notranjo organizacijo in poslovanje.

(7) Agencija o svojem delu enkrat letno poroča vladi in državnemu zboru. Poročilo za preteklo leto mora agencija predložiti do 30. junija tekočega leta.

12. člen
(naloge in pristojnosti agencije)

(1) Agencija je pristojna za nadzor nad izvajanjem tega zakona ter 101. in 102. člena Pogodbe o delovanju Evropske unije. Agencija spremlja in analizira razmere na trgu, če so pomembne za razvijanje učinkovite konkurence, vodi postopke in izdaja odločbe v skladu z zakonom ter daje državnemu zboru in vladi mnenja o splošnih vprašanjih iz svoje pristojnosti.

(2) Agencija odloča kot prekrškovni organ o prekrških zaradi kršitve določb tega zakona in določb 101. in 102. člena Pogodbe o delovanju Evropske unije v skladu z zakonom, ki ureja prekrške, če ta zakon ne določa drugače. Postopek o prekršku vodi pooblaščen uradna oseba agencije, ki izpolnjuje pogoje po zakonu, ki ureja prekrške. Agencija podrobneje določi pogoje in način za

podelitev in prenehanje pooblastila osebi, ki se šteje za pooblaščenno uradno osebo agencije za vodenje postopka o prekršku.

(3) Agencija lahko vloži pred pristojnim sodiščem tožbo za ugotovitev ničnosti v primerih iz prvega odstavka 6. člena in tretjega odstavka 44. člena tega zakona.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

Vlada Republike Slovenije predlaga Državnemu zboru Republike Slovenije, da skladno s 142. členom Poslovnika državnega zbora (Uradni list Republike Slovenije, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13) predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence (v nadaljnjem besedilu: predlog zakona) obravnava po skrajšanem postopku in sicer zato, ker gre v pretežnem delu za manj zahtevne spremembe in dopolnitve ter za prenehanje veljavnosti posameznih določb zakona. S tem predlogom zakona se prenaša področje nelojalne konkurence, ki se nanaša na razmerja med podjetji, iz Zakona o varstvu konkurence (Uradni list RS, št. 18/93, 56/99 - ZPOmK in 110/02 - ZVPot-A; v nadaljnjem besedilu: ZVK) v Zakon o preprečevanju omejevanja konkurence (Uradni list RS, št. 36/08, 40/09, 26/11, 87/11, 57/12, 39/13 – odl. US, 63/13 – ZS-K in 33/14; v nadaljnjem besedilu: ZPOmK-1). Poleg tega pa se glede na do sedanjost ureditev ukinja upravno in prekrškovno varstvo. Določbe nelojalne konkurence, ki se prenašajo v ZPOmK-1, se nanašajo izključno na razmerja med podjetji, ki urejajo spore na sodišču in ne potrebujejo dodatno tudi upravnega in prekrškovnega varstva.

VI. PRILOGE